

ARGUMENTÁŘ k nejčastějším dotazům ohledně brexitu a reformy EU

Pracovní skupina k otázce vystoupení Spojeného království z EU a pro řešení otázek spojených s budoucím směřováním EU

- **Co je brexit a je výsledek referenda o vystoupení Velké Británie závazný?**

23. června 2016 proběhlo ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska referendum o setrvání země v EU. Britští občané se v plebiscitu vyjádřili pro vystoupení své země z EU (51,9 % *pro vystoupení a 48,1 % pro setrvání v EU*). Rozhodnutí Britů se označuje za tzv. **brexit**.

Nicméně výsledek britského referenda není právně závazný. Faktický proces vystoupení Velké Británie z EU započne ve chvíli, kdy vláda Velké Británie oznámí svůj záměr EU opustit. K samotnému vystoupení dojde až na základě dohody o vystoupení, kterou Velká Británie vyjedná s Evropskou unií, či vypršením lhůty pro sjednání této dohody (2 roky od formálního oznámení záměru vystoupit z Evropské unie s možností prodloužit).

- **Co pro mě jako pro občana/studenta brexit znamená?**

V tuto chvíli se výsledky referenda občanů ČR žijících v Británii, stejně jako Britů žijících v ČR a dalších členských státech, nedotknou. Případná změna postavení občanů se bude odvíjet od průběhu jednání. Česká vláda učiní maximum proto, aby se status Čechů nezměnil vůbec či jen minimálně. Ačkoliv se bude jednat o první vystoupení států z EU, lze očekávat, že i Británie bude mít zájem zachovat svým občanům výhody a podmínky pobytu v jiném členském státě, které již nyní využívají.

- **Co bude brexit znamenat pro mou firmu?**

Dopad brexitu na české firmy působící ve Velké Británii a britské firmy působící v ČR bude nulový do doby, než Velká Británie skutečně EU opustí. K tomu dojde do dvou let od oficiálního oznámení, k němuž dojde s největší pravděpodobností v březnu 2017. Pro vzájemný obchod do té doby platí standardní podmínky mezi členskými státy a pravidla obchodování v rámci vnitřního trhu. Změnu podmínek podnikání a vzájemného obchodu lze očekávat teprve po vystoupení Velké Británie z EU či po uzavření dohody o novém nastavení vztahů mezi Velkou Británií a EU. K jistým změnám poté může dojít v obchodu, u investic či financování a v rámci poskytování služeb (např. doprava, instalace a práce na území Velké Británie), či v rámci působení britských firem a bank v rámci vnitřního trhu EU nebo např. u mořských ryb a produktů z nich, tedy v oblastech, které nejsou pro české firmy zásadní.

Premiérka Theresa May ve svém projevu v lednu 2017 naznačila, že Británie nebude usilovat o setrvání na vnitřním trhu EU, ani o celní unii s EU, ale o ambiciózní dohodu o volném obchodu. Česká vláda bude usilovat o to, aby se podmínky pro podnikání českých firem ve Velké Británii a britských firem v ČR stejně jako podmínky pro vzájemný obchod mezi oběma státy změnily jen minimálně a byly zachovány úzké obchodní vztahy. Zároveň však ČR musí hájit národní priority a priority vyplývající z členství v EU, mezi něž se řadí i nedělitelnost čtyř svobod vnitřního trhu. Pokud se nepodaří vyjednat oboustranně výhodnou obchodní dohodu, lze oproti současnosti do budoucna

očekávat růst administrativních i regulačních překážek ve všech hospodářských sektorech. Po vystoupení Velké Británie z EU může také hypoteticky dojít k zavedení různých netarifních (hraniční kontroly, určení původu zboží, ztížení podmínek pro vysílání pracovníků do zahraničí atd.) i tarifních překážek ve vzájemných obchodních vztazích. Do jisté míry bude také zřejmě docházet k rozchodu tržní regulace mezi Velkou Británií a členskými státy EU. Česká vláda však učiní maximum, aby stávající obchodní vztahy nebyly zpřetrhány a aby vzájemný obchod zůstal zachován.

O všech zásadních skutečnostech a vlivu aktuální situace na obchodní vztahy s Velkou Británií informuje MPO v rámci speciální rubriky na portálu BusinessInfo.cz. Bližší informace k dopadu brexitu na podnikání je možné získat také na zelené lince Czechtrade: **+420 224 907 500**.

- **Co se nyní bude dít, jaký je aktuální vývoj?**

Proces vystoupení vyžaduje formální oznámení o záměru státu Unii opustit EU dle čl. 50 Smlouvy o EU. To se prozatím nestalo, oznámení se očekává v březnu 2017. V současné době se Velká Británie připravuje na zahájení vyjednávání, stejně tak jako ČR a Evropská unie. Ve svém projevu z ledna 2017 naznačila britská premiérka Theresa Mayová, že její vláda bude usilovat o tzv. hard brexit. To znamená, že nebude usilovat ani o členství na vnitřním trhu, ani o celní unii s EU, ale o ambiciózní dohodu o volném obchodu, která umožní co nejliberálnější obchod mezi EU a Velkou Británií.

Nyní Velká Británie stále zůstává plnohodnotným členem EU se všemi právy a povinnostmi a její status se změní až ve chvíli oznámení ve vystoupení (tzv. notifikace). Poté Velká Británie přijde o svá hlasovací práva v Evropské radě a Radě v otázkách souvisejících s jejím vystoupením a navázáním nových vztahů mezi Velkou Británií a EU.

- **Jak nyní bude EU spolupracovat s Velkou Británií a kdo povede vyjednávání o brexitu?**

V tuto chvíli je Velká Británie stále plnohodnotným členem se všemi právy a povinnostmi, a to až do notifikace o vystoupení z EU. Přestože se EU ve formátu 27 členských aktivně připravuje na budoucnost bez Velké Británie, spolupráce v rámci EU a jejích institucí probíhá nadále jako v době před britským referendem. Další vývoj nejen obchodních vztahů bude přímo závislý na konkrétních podmínkách vystoupení Velké Británie a budoucím nastavení vzájemných vztahů mezi Velkou Británií a EU.

Hlavním vyjednávačem EU bude zástupce Evropské komise, bývalý eurokomisař Michel Barnier. Ten bude vyjednávat na základě pokynů Evropské rady, tedy hlav států a vlád zemí EU27. Hlavní směry vyjednávání mohou udávat právě jen političtí představitelé členských států. Tito představitelé budou mít rovněž možnost v průběhu vyjednávání měnit směřování vyjednávání, a reagovat tak na měnící se okolnosti vyjednávání.

- **Co bude česká vláda prosazovat ve vyjednáváních o vystoupení Velké Británie z EU?**

ČR bude usilovat o zachování práv našich občanů a podniků a o to, aby měl brexit co nejmenší dopad na náš růst a pracovní místa. Zajištění práv českých občanů, kteří nyní pobývají na území Velké

Británie, je jednou z nejdůležitějších otázek. Druhou klíčovou otázkou, která se bude řešit krátce po notifikaci, jsou finanční záležitosti EU, a to nejen ve vztahu k rozpočtu EU.

Rovněž budeme usilovat o to, aby bylo dosaženo spravedlivého finančního narovnání mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím s ohledem na to, že Spojené království se nechce do budoucna plně účastnit na evropském rozpočtu.

Kromě uzavření dohody o vystoupení se bude samozřejmě vyjednávat i o budoucím nastavení vztahů mezi Velkou Británií a EU. Velká Británie je pro nás významným partnerem v mnoha oblastech, kde budeme usilovat o zachování úzkých vztahů i po jejím odchodu z EU. Jedná se například o hospodářské vztahy, neboť Velká Británie je jedním z našich nejvýznamnějších exportních trhů.

Na základě historických zkušeností jsme si velmi dobře vědomi toho, jak silným spojencem Velká Británie je. Proto má ČR silný zájem o pokračování úzké spolupráce v oblasti bezpečnostních a vojenských záležitostí.

- **Bude mít výsledek britského referenda vliv na další směřování EU?**

Lídři 27 členských států se shodli na tom, že brexit je příležitostí pro změnu a takovou reformu EU, která zajistí, aby Unie byla akceschopnější a přiblížila se občanům. Je třeba se soustředit na témata, ve kterých se shodneme, nikoliv na oblasti, kde je zřejmé, že kompromis není možný.

Klíčové pro budoucnost EU je podle české vlády obnovení konvergence tedy zejména přibližování životních úrovní nových a starých členských států. Zásadním úkolem je její obnovení a dále také zajištění vnitřní a vnější bezpečnosti našich společných hranic.

Diskuse o budoucnosti EU je předmětem summitů na evropské úrovni. V září 2016 se uskutečnil summit EU27 v Bratislavě, který odstartoval diskusi o budoucnosti EU a její reformě. Série summitů EU27 o budoucnosti EU bude završena setkáním v Římě u příležitosti 60. výročí podpisu zakládajících smluv. V této souvislosti bude představena deklarace shrnující hlavní směry pro budoucnost Evropské unie.

- **Bude ČR vyhlášovat referendum o setrvání země v EU?**

Referendum o setrvání země v EU se v ČR vyhlášovat nebude. Není pro něj žádný legitimní důvod. Voliči již měli možnost vyjádřit svůj názor na EU v referendu v souvislosti se vstupem ČR do EU v roce 2003. Referendum skončilo jednoznačným výsledkem, ve kterém se 77 procent hlasujících vyslovilo pro členství ČR v EU.

Pro ČR v současnosti nyní neexistuje žádná alternativa. Členství ČR v EU a NATO je základem naší bezpečnosti a prosperity, základem, na kterém je postavena novodobá historie po roce 1989 naší demokratické země.

ČR se v současnosti vyznačuje silným hospodářským růstem i díky silnému exportu, z něhož 80 % směřuje do ostatních členských států EU. Je tedy naším prioritním zájmem být aktivním členem EU, která je založena na čtyřech základních svobodách – volném pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu.

Jen tak bude mít ČR zajištěný dostatečný vliv a rovnoprávné postavení při určování evropských pravidel včetně pravidel jednotného trhu, který je pro českou ekonomiku nepostradatelný.